

§

Dr. Gaudi-Nagy Tamás
ügyvéd
Európa jogi szakirodó

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/881-2/2019
Érkezett:	2019 JÚL 10. §
Kezelőiroda:	db

Alkotmánybíróság

Budapest, 2019. július 5.

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

ügyszám: IV/881-1/2019

Tárgy: hiánypótlás

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[redacted] mellékelt meghatalmazással igazolt jogi képviseletében eljárva a T. Alkotmánybíróság IV/881-1/2019 számú hiánypótlási felhívására határidőben az alábbi

terjesztem elő.

hiánypótlást

1.
A T. Alkotmánybíróság fenti számú végzésében tájékoztatta személyemet, hogy a 2019.05.22. napján érkezett alkotmányjogi panaszindítvány nem tartalmaz kellő alkotmányjogi érvekkel alátámasztott indoklást arra nézve, hogy a támadott bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, továbbá az Alaptörvény hivatkozott Q) cikkében, R) cikkében, 26. cikkében, 28. cikkében, és 29. cikkében foglaltak nem tekinthetők megbízóm Alaptörvényben biztosított jogának.

A fentiekre figyelemmel mindenekelőtt ki szeretném emelni, hogy a jelen eljárás alapját képező 2019. április 15. napján kelt alkotmányjogi panaszindítványom nem hivatkozik sem az Alaptörvény Q), sem R) cikkére, sem 26., 28. és 29. cikkeire. Mindezek miatt érthetetlen számomra a végzés ezen tartalma.

Ki szeretném továbbá emelni, hogy a benyújtott alkotmányjogi panasz indítványomban – megbízóm polgári pereiből adódó azonosság miatt – ugyanazon alaptörvényi rendelkezéseket és azonos érvrendszert jelöltem meg, mint a 2019. március 21. napján kelt, a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.228/2016/3/II. számú jogerős illetve a Kúria Pfv.IV.21.282/2017/13. számú felülvizsgálati ítélete elleni panaszindítványomban, melyet a T. Alkotmánybíróság hiánypótlás kiadása nélkül befogadott a IV/648-1/2019 ügyszámú tájékoztatás alapján.

A fentiek alapján érthetetlen számomra azon egymásnak ellentmondó Alkotmánybírósági gyakorlat, miszerint az egyik panaszindítvány hiánypótlás nélküli befogadása mellett sor kerülhet az azonos alaptörvényi rendelkezéseket megjelölő, azonos érveket tartalmazó alkotmányjogi panaszindítvány esetében hiánypótlás előírására.

Mindezekre tekintettel elsődlegesen kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy a beadványomat hiánypótlás nélkül szíveskedjen érdemben elbírálni.

Amennyiben a T. Alkotmánybíróság a hiánypótlás szükségességét a fentiek ellenére fenntartaná, úgy bár álláspontom szerint a jelen ügyben benyújtott panaszindítványban is kellőképp megjelölésre kerültek azon okok, amik miatt a jogerős és felülvizsgálati ítéletek ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, azonban azokat röviden ismételtlen összefoglalom.

2.1. Az Alaptörvény indítványozó által hivatkozott rendelkezései az alábbiak:

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

A tisztességes bírósági eljárás fenti követelménye magában foglalja azt is, hogy a bíróságok döntéseiket mindenkire kötelező magatartási normák (törvények illetve egyéb jogszabályok) alapján hozzák meg, továbbá hogy döntéseiket megfelelően indokolják is. Ezen követelményeket rögzíti is egyébként az Alaptörvény az I. cikk (3) bekezdésében illetve a XXIV. cikk (1) bekezdésében.

Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

2.2. Az alaptörvény-ellenességet igazoló okok az alábbiak

2.2.1.

Indítványozó álláspontja szerint az ügyében született ítéletek sértik a **tisztességes eljáráshoz való Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített jogát**, ugyanis azokat az eljáró bíróságok nem törvényi rendelkezésekre (1959. évi IV. törvény 78. § (1) és (2) bekezdése) hanem kizárólag egy a jogalkalmazó által az ítélezési gyakorlat egységességének elősegítése érdekében kimunkált kollégiumi állásfoglalásra (PK. 14. állásfoglalás) alapították, sőt annak szövegét is önkényesen kiterjesztően alkalmazták (az állásfoglalás által előírt vádirat, nyilvános tárgyalás és a nem jogerős ítélet mellett a jogsértés megvalósítása nélküli tájékoztatás körét kiterjesztették a büntetőeljárás valamennyi iratára).

Indítványozó szerint az Alaptörvény által is biztosított személyiségi jogának (jó hírnévhez való jog) megsértése kapcsán folyó bírósági eljárásokban a bíróság a felekre kötelező döntését, ítéletét a törvényekre, törvényi előírásokra (kifejezetten §-okra) alapítva kell meghoznia, és ítélezése során a jogvita eldöntésekor jogszabálynak nem minősülő jogalkalmazói állásfoglalások előírásait legfeljebb iránymutatóként alkalmazhatja.

Esetében sajnos ezen követelményt sem az első- sem a másodfokú bíróság sem a Kúria nem tartotta meg, valamennyi ítélet indoklásában az szerepel, hogy a döntés kifejezetten az úgynevezett PK. 14. számú kollégiumi állásfoglalás előírásaira alapozva került meghozatalra. Ráadásul ezen állásfoglalás szövegét sem helyesen alkalmazva, hiszen ezen állásfoglalás is előírja, hogy az érintett terhelte védekezését is be kell mutatni, amit I. rendű alperes teljesen figyelmen kívül hagyott.

Indítványozó álláspontja szerint mindez sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot – a jogbiztonság elvének bíróság általi mellőzésére is tekintettel –, ezért az ilyen alaptörvény-ellenes ítélet megsemmisítésének van helye.

2.2.2.

Indítványozó szerint továbbá a hivatkozott ítéletek azon okból is sértik az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését**, mert bár a bíróságok ítéleteiket a felek valamennyi kérelmére reflektáló, kellően részletes indoklással kötelesek ellátni, de az ítéletek ezen részletes, felperes által felvetett kérdésekre kiterjedő indoklást egyetlen esetben sem adtak.

A tisztességes eljáráshoz való jog keretein belüli indoklási kötelezettség ugyan nem jelenti azt, hogy a bíróságok ítéletüket minden egyes kérdésben aprólékos részletességgel lennének kötelesek megindokolni, azonban a bírói döntés indoklásának kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy az érintett számára a döntés megfelelően értelmezhető legyen, az alapján megfelelően élhessen jogorvoslati jogával.

Indítványozóval, mint felperessel szemben büntetőeljárás volt (és jelenleg is van) folyamatban, amiben jelenleg még elsőfokú ítélet sincs. Ezen büntetőeljárás nyomozati bizonyítékai többek között egy állítólagosan II. r. alperes által készített hangfelvétel, melyen II. r. alperes nem is felperessel, hanem egy felperestől független másik személlyel beszél, továbbá II. r. alperes tanúvallomása.

Mind az elsőfokú mind a másodfokú bíróság, mind a Kúria ítéletében azt állapította meg, hogy ezen nyomozati bizonyítékok alapján tették alperesek indítványozóról a fentebb ismertetett különböző súlyú bűncselekmények elkövetésével kapcsolatos tényállításokat, azonban ítéleteik indoklásában nem jelölték meg, hogy pontosan milyen formában és hol szerepelnek a sérelmezett alperesi tényállításokkal azonos szövegrészek a nyomozati bizonyítékokban.

Indítványozó pedig valamennyi bírósági szinten kihangsúlyozta, hogy alpereseknek a személyéről tett tényállításai az általuk közvetített tartalommal nem szerepelnek a nyomozati iratok között.

Ennek hiányában a jogszabályi rendelkezések (Ptk.) alapján úgy kell tekinteni, hogy az alperesi sajtószerv nem tudott eleget tenni bizonyítási kötelezettségének, az általa az indítványozóról tett sértő tényállítások valótlannak tekintendők, és mindez azzal kellene, hogy járjon, hogy a bíróság a személyiségi jogsértést megállapítja.

Látható tehát, hogy az indítványozó által érvényesített jog elbírálása szempontjából kardinális kérdés, hogy a róla tett alperesi tényállítások a keresetben sérelmezett formában és tartalommal szerepelnek-e a nyomozati bizonyítékokban, ugyanis a bíróságok erre figyelemmel fogadják el azokat valószínű, a sajtó ezen tevékenységét valószínű tájékoztatásnak.

Indítványozó álláspontja szerint nem „spórolható” tehát el az ítéletek indoklásából az egyes alperesi állításokat igazoló azon szövegrészek feltüntetése, amelyek a nyomozati bizonyítékokban állítólagosan fellelhetők.

Amíg ugyanis a bírósági ítéletek indoklása nem tartalmazza szó szerint tételesen, hogy milyen szövegrészekre alapozza a bíróság a kereset elutasítását (pl. a hangfelvétel vagy a nyomozati anyag azon részletét, ami kifejezetten azt tartalmazza, hogy a [redacted] csoport meg akarta verni illetve megakarta ölni [redacted] ellen merényletet terveztek és az sem rettentette volna el őket, ha a [redacted] kell keresztül löni) addig indítványozó felperesként nem is kerülhet olyan helyzetbe, hogy vitathassa a valóságnak megfelelő közlésnek minősítést, azaz hiányzik az ítéletek megalapozottsága.

A fentiek ellenére egyik bírósági ítélet indoklásában sem lelhetőek fel azonban ezen, az alperesi tényállításokkal azonos, azok valószínű voltát a bíróságok szerint emiatt alátámasztó szövegrészek (nincs példának okáért egyik bírósági ítéletben sem olyan bizonyíték szövegrész beidézése, melyben [redacted] azt tartalmazza, hogy „[redacted] vagy „[redacted] vagy a [redacted] vagy a [redacted]”

Ezek ugyanis az olyan tartalmú kijelentések, melyekkel alperesi sajtószerv megfelelően igazolni tudta volna tényállításai valószínű tartalmát és mentesülhetett volna a polgárjogi felelősség alól.

Az ítéletek tehát akkor feleltek volna meg a tisztességes eljárás követelményének, ha indoklásukban kifejezetten megjelölésre kerülnek, hogy a nyomozati iratok között hol találhatóak az alperesek által tett tényállítások. Erre kiterjedő indoklást egyetlen ítélet sem tartalmaz, így azok sértik a tisztességes eljáráshoz való jogot és erre tekintettel is szükséges megsemmisítésük.

2.2.3.

Végül indítványozó álláspontja szerint az ítéletek sértik az **Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében** előírt jó hírnév tiszteletben tartásának alkotmányos követelményét.

A Ptk. jó hírnévre vonatkozó rendelkezései alapján A személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A jó hírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

A más személyről történő valótlan és sértő tényállítás a törvény értelmében tehát sérti az érintett jó hírnévhez való személyiségi jogát.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint azonban bizonyos körülmények esetén a sajtó mentesülhet a valótlan tényállítás miatti polgári jogi felelősség alól.

Ezen mentesüléshez szükséges körülményeket a testület a 34/2017. (XII.11.) AB határozatában rögzítette.

Az AB határozat indoklása szerint „...a közéleti szereplők sajtótájékoztatóján a közügyek vitájának körében egymást érintően tett kijelentésekről hűen, saját értékelés nélkül tudósító, a közlések beazonosítható forrását egyértelműen megjelölő és a jóhírnevet esetleg sértő tényállításokkal érintett személy cáfolatának is helyet biztosító (vagy a válaszadás lehetőségét felkínáló) médiatartalom-szolgáltató a sajtószabadság által védett alkotmányos küldetését teljesíti, így e tevékenységét nem lehet a személyiségi jogsértés polgári jogi szankcióit megalapozó híresztelésként értékelni.” (AB határozat [50] bekezdés)

A bíróságok számára az Alkotmánybíróság fenti határozatában egy alkotmányossági teszt elvégzését írta elő, mely alapján a bíróságoknak vizsgálniuk kell a határozat által előírt körülmények (*kijelentésekről hűen, saját értékelés nélküli tudósítás, közlések forrásának egyértelmű megjelenítése és érintett személy cáfolatának is hely biztosítása vagy válaszadást felkínálása a sajtó részéről*) perbeli esetbeli fennálltát, és ha azok maradéktalanul fennállnak, akkor a testület szerint a sajtó még valótlan tényállítások közzététele esetén is mentesül a felelősség alól.

Indítványozó véleménye szerint azonban az eljáró bíróságok ítéleteik során nem alkalmazták a 34/2017. (XII.11.) AB határozatban előírt tesztet illetve ha az abban foglaltakra figyelemmel is voltak, annak előírásait megsértve hozták ítéleteiket.

A perbeli esetben ugyanis nem állnak fent maradéktalanul az AB határozat által előírt követelmények, mert az I. r. alperesi sajtószerv nem biztosított helyet indítványozó cáfolatának, illetve a válaszadás lehetőségét sem kínálta fel sem számára sem védője számára.

Indítványozó felperesként kérte annak bírói megállapítását, hogy az alperesek eleget tettek-e az Alkotmánybíróság által kimunkált (és egyébként a PK 14. számú állásfoglalásban is fellelhető) előírásnak, miszerint a jóhírnevet esetleg sértő tényállításoknál a sajtó köteles az érintett személy cáfolatának is helyet biztosítani, de mindennek vizsgálatát valamennyi bírósági fórum érthetetlen módon mellőzte, vagy nem megfelelően végezte el.

A bíróságok ítéleteik indoklásában egyetlen egyszer sem tértek ki indítványozónak azon felvetésére, hogy a polgárjogi felelősség alóli mentesüléshez köteleessége lett volna I. rendű alperesnek a jóhírnév sértő kitételek kapcsán személyét is megszólaltatni vagy legalább ezt megkísérelni és amennyiben nem sikerül, akkor védőjét megkeresni.

Mindezzel egyúttal megsértették indítványozó Alaptörvény **XXVIII. cikk (1) bekezdésében** nevesített tisztességes eljáráshoz való jogát (megfelelő indoklási kötelezettség) is.

Indítványozó álláspontja szerint ezek is olyan mulasztások a bíróságok részéről, amik ítéleteik megsemmisítését szintén indokolják.

A kérelem kedvező elbírálásában bízva tisztelettel:

dr. Gaudi-Nagy Tamás **Dr. Gaudi-Nagy Tamás**
ügyvéd §
Európai jogi szakvizor

